

[Indenrigsministeren]

Udgiftsrammesystemet, som første gang omfattede de kommunale budgetter for 1980, er blevet videreført siden, og det skyldes selvfølgelig, at systemet har virket efter hensigten, og at der er denne fælles klare interesse i at begrænse stigningen i ressourceforbruget. Som rammesystemet er udformet, kan rammerne nemlig kun overholdes, hvis kommunerne viser vilje til at følge henstillingerne, og det forudsætter igen, at der er en bred forståelse for, at der skal vises tilbageholdenhed på de traditionelle udgiftsområder, så der kan skaffes penge til midlertidige, nye opgaver som f. eks. energibesparelser, arbejdsløshedsbekæmpelse og andre ting.

Når den budgetterede vækst i de rammebelagte kommunale udgifter nu er bragt ned på et niveau svarende til ca. 1 pct. vækst fra 1981 til 1982, kan det altså kun skyldes, at kommunerne har vist vilje til at overholde henstillingerne og klart har set den fælles interesse heri.

Systemet giver samtidig mulighed for at holde nogle vigtige områder uden for den generelle ramme, bl.a. energiforsyningsudgifterne og en meget væsentlig del af beskæftigelsesforanstaltningerne, nemlig kommunernes arbejdstilbud til de langtidsledige, både de unge og de lidt ældre.

Det er også værd at bemærke, at der ganske vist totalt set, dvs. for alle kommuner sammenlagt, har været en realvækst, der har holdt sig inde for den, der er blevet forhandlet, men det er et resultat af mange modsat rettede tendenser. Mange kommuner har således selv valgt at ligge under den udgiftsramme, som regeringen har henstillet for de enkelte år, og disse kommuner har derfor kunnet opveje resultatet af den overskridelse af udgiftsrammen, som en lang række kommuner har fundet nødvendig. Det kommunale selvstyre, altså retten til at bestemme i egne anliggender, også økonomisk, trives altså udmærket under et sådant rammesystem.

Regeringens henstillinger har også stærkt understøttet den lokale prioritering af de kommunale opgaver og den prioritering af ressourceforbruget, der må ske. Det må både ud fra et lokalpolitisk og ud fra et landspolitisk synspunkt være meget ønskeligt.

I bemærkningerne til det forslag, vi behandler i dag, skriver SF, at regeringens henstillinger har virket direkte arbejdsløsheds-skabende som følge af, at kommunerne har

nedsat anlægsaktiviteterne for at kunne overholde henstillingerne. Jeg vil gerne understrege, som det er gjort så mange gange før, at regeringen alene har givet henstilling om størrelsen af væksten i de kommunale udgifter. Regeringen har hverken bedt kommunerne om at skære udgiftsniveauet ned eller bedt kommunerne om at afskedige personale. Tværtimod er personaletallet i kommunerne vokset fra ca. 395.000 fuldtidspersoner i 1979 til ca. 443.000 i 1982, altså med ca. 12 pct. på tre år, og så er der endda set bort fra de personer, der indgår i beskæftigelsesaktiviteterne.

Noget andet er, at kommunerne i samme periode har kunnet konstatere et faldende behov for flere typer af investeringer. Rammesystemet blev således indført på et tidspunkt, hvor mange af de nødvendige kommunale investeringer allerede var ved at være gennemført. Samtidig har der på en række områder været et fald i borgernes efterspørgsel efter kommunal service – et fald, som har mindsket presset på anlægsudgifterne. Det gælder i allerhøjeste grad på boligområdet, hvor det faldende byggeri har medført et stort fald i kommunernes byggemodningsudgifter, og det gælder undervisningsområdet, hvor det stærkt faldende børnetal har reduceret behovet for nye skoler meget.

Men samtidig opstår der nye behov andre steder. Der er iværksat omfattende investeringsaktiviteter især på energiforsyningsområdet, investeringer, som for en stor del ikke fremgår af de kommunale budgetter, men af fælleskommunale og koncessionerede selskabers budgetter.

Jeg vil gerne tilføje, at vi fra regeringens side naturligvis har været meget opmærksomme på, at det faldende anlægsbehov har skabt specielle problemer for bygge- og anlægssektoren. Det er netop derfor, vi for nylig har bedt kommunerne om at overveje mulighederne for at opprioritere reparations- og anlægsarbejder, der ikke senere medfører driftsudgifter. Vi vil om kort tid uddybe det nærmere i en redegørelse, som orienterer om overordnede hensyn, der bør tilgodeses, dvs. hensyn til beskæftigelsesvirkningen, til energiforbrug, valutabesparelser m.v., når man i kommunerne prioriterer investeringsbeslutningerne.

Lad mig konkludere, at regeringen har været tilfreds med den måde, de sidste års